

Spółdzielcza Grupa Bankowa

L.dz. WRB/DUS-192/2022

16.05.2022 r.

**Informacje z zakresu profilu ryzyka i poziomu
kapitału Rejonowego Banku Spółdzielczego
w Lututowie według stanu na dzień
31.12.2021 r.**

Wprowadzenie

Raport „Informacje z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału Rejonowego Banku Spółdzielczego w Lututowie według stanu na dzień 31.12.2021 r.”, zwany dalej „Raportem”, został przygotowany zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zwanym dalej „Rozporządzeniem CRR” oraz Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 roku zmieniającym Rozporządzenie CRR, z uwzględnieniem aktów wykonawczych do Rozporządzenia CRR, a także Rekomendacji wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, zwaną dalej „KNF”.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji na mocy Części Ósmej Rozporządzenia CRR określone zostały w art. 431 – 455 Rozporządzenia CRR. Bank będąc na dzień 31.12.2021 r. małą i niezłożoną instytucją nienotowaną ujawnia w niniejszym Raporcie, zgodnie z odstępstwem wynikającym z art. 433b ust. 2 Rozporządzenia CRR, informacje dotyczące najważniejszych wskaźników, o których mowa w art. 447 Rozporządzenia CRR. Ustalając zakres informacji podlegających ujawnieniu Bank nie skorzystał z możliwości pominięcia informacji nieistotnych, zastrzeżonych lub poufnych, o której mowa w art. 432 Rozporządzenia CRR.

W celu spełnienia powyższego wymogu Bank stosuje jednolite formaty ujawnień określone w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2021/637 z dnia 15 marca 2021 roku ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do publicznego ujawniania przez instytucje informacji, o których mowa w części ósmej tytułu II i III rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, oraz uchylającym rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1423/2013, rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/1555, rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/200 i rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/2295, zwanym dalej „Rozporządzeniem 2021/637”.

Raport został przygotowany zgodnie z „Zasadami polityki informacyjnej w Rejonowym Banku Spółdzielczym”, przyjętymi przez Zarząd Banku Uchwałą nr 288/2021 z dnia 06.12.2021 r. i zatwierdzonymi przez Radę Nadzorczą Banku Uchwałą nr 84/2021 z dnia 17.12.2021 r.

Niniejszy Raport był przedmiotem wewnętrznej weryfikacji przeprowadzonej przez Wydział Kontroli Wewnętrznej.

Informacje zawarte w Raporcie zostały przygotowane na podstawie danych obejmujących okres 12 miesięcy, zakończony 31 grudnia 2021 roku, zgodnie z przepisami obowiązującymi na 31 grudnia 2021 r.

Niniejszy Raport podlega publikacji na stronie internetowej Banku: <https://www.rbs.lututow.pl> w sekcji Polityka informacyjna.

Bank dodatkowo publikuje Raport w siedzibie Banku, mieszczącej się w Lututowie, przy ulicy Klonowskiej 2, 98-360 Lututów, na piętrze, w pokoju Kancelaria oraz w Oddziałach Banku.

Nota:

Zgodnie z art. 19 Rozporządzenia 2021/637 Bank informuje, że:

- 1) pełna nazwa Banku to: Rejonowy Bank Spółdzielczy w Lututowie;
- 2) kod LEI Banku to: 2594 00 S00L9VIWU19X 27
- 3) o ile nie zaznaczono inaczej, ilościowe dane pieniężne ujawnione w niniejszym Raporcie prezentowane są w PLN z dokładnością odpowiadającą drugiemu miejscu po przecinku, a dane ilościowe ujawniane w formie odsetka wyrażone zostały zgodnie z jednostką, z zastosowaniem minimalnej dokładności odpowiadającej czwartemu miejscu po przecinku
- 4) Bank stosuje Polskie Standardy Rachunkowości
- 5) Bank nie posiada jednostek zależnych i nie podlega konsolidacji dla celów księgowych ani konsolidacji ostrożnościowej – mając powyższe na uwadze dane zawarte w niniejszym Raporcie sporządzone są na podstawie danych jednostkowych.

SPIS TREŚCI

1. Ogólne informacje o Banku	4
2. Tabela EU KM1 – Najważniejsze wskaźniki (w tys. zł).	18
3. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka operacyjnego – zgodnie z Rekomendacją M KNF	20
4. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności – zgodnie z Rekomendacją P KNF.....	22
5. Ujawnienia informacji na podstawie Rekomendacji Z KNF	29
Zarządzanie konfliktami interesów	29
Polityka w zakresie wynagrodzeń.....	32
6. Opis systemu kontroli wewnętrznej	35
7. Informacje o spełnianiu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe.....	38
8. Oświadczenie Zarządu Rejonowego Banku Spółdzielczego w Lututowie.....	41

1. Ogólne informacje o Banku

Rejonowy Bank Spółdzielczy w Lututowie jest zrzeszony w Spółdzielczej Grupie Bankowej, a Bankiem Zrzeszającym jest SGB-Bank S.A. w Poznaniu.

Rejonowy Bank Spółdzielczy w Lututowie jest również uczestnikiem Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB. Ma to na celu wzmocnienie bezpieczeństwa Banku oraz jego pozycji konkurencyjnej.

Zgodnie ze Statutem, Rejonowy Bank Spółdzielczy w Lututowie może działać na terenie woj. łódzkiego oraz na terenie powiatu ostrzeszowskiego, jak również na terenie powiatów: kaliskiego, ostrowskiego, kępińskiego, kluczborskiego i oleskiego.

Rejonowy Bank Spółdzielczy w Lututowie na dzień 31.12.2021 roku działał na terenie czterech powiatów: wieluńskiego, wieruszowskiego, sieradzkiego i ostrzeszowskiego, w dwóch województwach łódzkim i wielkopolskim, posiadając 14 Oddziałów, 1 Filię oraz 3 Punkty Kasowe. Jednostka Podstawowa (Centrala) Banku mieści się w Lututowie przy ul. Klonowskiej 2.

Oddziały w:

Brąszewicach, 98-277 Brąszewice, ul. Górna 9,
Czajkowie, 63-524 Czajków 34A,
Czastarach, 98-410 Czastary, ul. Wolności 26,
Galewicach, 98-405 Galewice, ul. Przemysłowa 7,
Grabowie n/Prosną, 63-520 Grabów n/Prosną, ul. Rynek Wł. Jagiełły 1c,
Klonowej, 98-273 Klonowa, ul. Złoczewska 9,
Kraszewicach, 63-522 Kraszewice, ul. Wieluńska 39,
Lututowie, 98-360 Lututów, ul. Klonowska 2,
Mikstacie, 63-510 Mikstat, ul. Krakowska 6,
Ostrówku, 98-311 Ostrówek 114,
Sokolnikach, 98-420 Sokolniki, ul. Piłsudskiego 1,
Wieluniu, 98-300 Wieluń, Plac Legionów 2,
Wieruszowie, 98-400 Wieruszów, ul. Piskorska 12,
Złoczewie, 98-270 Złoczew, ul. Starowieluńska 18.

Filie w:

Wieluniu, 98-300 Wieluń, os. Ks. Kard. Wyszyńskiego 40,

Punkty Kasowe w:

Kurowie, 98-300 Wieluń, Kurów, ul. Wieluńska 11a.
Osieku, 98-405 Galewice, Osiek 105a,
Wieluniu, 98-300 Wieluń, ul. A. Struga 1,

Na dzień 31.12.2021 roku Bank posiadał 8 Agencji Bankowych:

1. **Osiek** - Sklep Wielobranżowy „TRIO” Bożena Kłobut, Osiek 159, 98-405 Galewice.
2. **Ostrówek** - Firma Handlowo Usługowa „VIOLA” Jacek Żurek, Ostrówek 34A, 98-405 Galewice.
3. **Młynisko** - Sklep spożywczo-przemysłowy, Andrzej Kaprał, Młynisko 17, 98-350 Biała.
4. **Mierzyce** - Sklep pod nazwą: Art. Ogólnospożywcze, chemiczne i przemysłowe Ewa Ryng, Mierzyce 140, 98-324 Wierzchlas.
5. **Chajew** - Sklep spożywczo - przemysłowy, Maria Dłużniewska Chajew 11, 98-277 Brąszewice.
6. **Kliczków Mały** - Sklep spożywczo - przemysłowy, Maria Szczepaniak Kliczków Mały 33a, 98-275 Brzeźnio.
7. **Bobrowniki** - Stanisław Janicki, Firma Handlowo-Usługowa IRESTA, Bobrowniki 26, 63-520 Grabów n/Prosną.
8. **Kotłów** – Firma Handlowa Małgorzata Owczarek, Kotłów 29, 63-510 Mikstat.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach (Dz. U. z 2021 r., poz. 1045) Bank określił system zarządzania ryzykiem w „Strategii zarządzania ryzykiem w Rejonowym Banku Spółdzielczym w Lututowie”.

Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest w oparciu o opracowane w formie pisemnej i zatwierdzone przez Zarząd wewnętrzne procedury. Zgodnie z Umową Systemu Ochrony SGB, Bank stosuje regulacje wzorcowe opracowane przez Spółdzielnie po ich dostosowaniu do swojej wielkości, zakresu i specyfiki działania.

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech niezależnych poziomach:

- 1) na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku;
- 2) na drugi poziom składa się:
 - a) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych,
 - b) działalność komórki do spraw zgodności;
- 3) na trzeci poziom składa się działalność komórki audytu wewnętrznego, przy czym w związku z uczestnictwem Banku w Systemie Ochrony, tę działalność wykonuje Spółdzielnia.

Strategia zarządzania ryzykiem w Rejonowym Banku Spółdzielczym w Lututowie określa również podstawowe zadania organów Banku w tym zakresie.

Zadania Rady Nadzorczej Banku:

Rada Nadzorcza w systemie zarządzania ryzykiem sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem braku zgodności oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność, w tym:

- 1) zatwierdza, określony przez Zarząd, akceptowalny ogólny poziom ryzyka oraz monitoruje jego przestrzeganie;
- 2) zatwierdza, przyjętą przez Zarząd, strategię zarządzania Bankiem oraz nadzoruje jej przestrzeganie;
- 3) monitoruje, czy strategia zarządzania Bankiem, strategia zarządzania ryzykiem, apetyt na ryzyko, polityki oraz procedury są wdrażane w spójny sposób, a realizacja celów strategicznych następuje zgodnie z długoterminowym interesem finansowym Banku, w tym koniecznością spełniania wymogów ostrożnościowych w zakresie funduszy własnych i płynności;
- 4) zatwierdza, przyjętą przez Zarząd Banku, strategię zarządzania ryzykiem oraz monitoruje jej przestrzeganie;
- 5) sprawuje nadzór nad opracowaniem, przyjęciem i wdrożeniem procedur, na podstawie których funkcjonować ma w Banku system zarządzania ryzykiem; nadzoruje ich przestrzeganie;
- 6) dokonuje rzetelnej i konstruktywnej oceny informacji przedstawianych przez Zarząd lub jego członków;
- 7) wybiera członków Zarządu posiadających odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych im funkcji;
- 8) monitoruje skuteczność czynności wykonywanych przez członków Zarządu w związku z realizacją ich zadań w zakresie systemu zarządzania Bankiem;
- 9) sprawuje nadzór nad wykonywaniem przez członków Zarządu obowiązków, w tym w szczególności w ramach przypisanych im obowiązków na pierwszym poziomie i drugim poziomie,
- 10) określa zasady raportowania do Rady Nadzorczej o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, po uprzednim przedstawieniu propozycji przez Zarząd, w sposób umożliwiający nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem w Banku;
- 11) zatwierdza zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych w odniesieniu do poszczególnych rodzajów ryzyka;
- 12) corocznie ocenia adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem.

Zadania Zarząd Banku:

Zarząd w systemie zarządzania ryzykiem projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie, spójnego ze strategią zarządzania Bankiem, systemu zarządzania ryzykiem, w tym:

- 1) określa bieżącą i przyszłą gotowość Banku do podejmowania ryzyka;
- 2) opracowuje i przyjmuje strategię zarządzania Bankiem i strategię zarządzania ryzykiem;
- 3) odpowiada za opracowanie, przyjęcie i wdrożenie procedur dotyczących zarządzania oraz zapewnia wdrożenie planów w zakresie systemu zarządzania ryzykiem opracowuje i akceptuje politykę oraz zapewnia wdrożenie procedur; monitoruje ich przestrzeganie;
- 4) odpowiada za oszacowanie kapitału wewnętrznego na poziomie zapewniającym pokrycie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka;
- 5) zapewnia strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka i umożliwiającą skuteczne wykonywanie zadań, w tym: wprowadza podział realizowanych w Banku zadań, zapewniający niezależność zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie od zarządzania ryzykiem na drugim poziomie;

- 6) nadzoruje zarządzanie ryzykiem na pierwszym i drugim poziomie;
- 7) nadzoruje wielkość i profil ryzyka w Banku;
- 8) ustanawia odpowiednie zasady raportowania, w tym zasady raportowania Zarządu do Rady Nadzorczej; ustanawia zasady raportowania przez jednostki organizacyjne, komórki organizacyjne oraz stanowiska organizacyjne Banku o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, w sposób umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka w Banku;
- 9) wprowadza niezbędne korekty i udoskonalenia systemu zarządzania w przypadku zmiany wielkości i profilu ryzyka w działalności Banku oraz czynników otoczenia gospodarczego lub wykrycia nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu zarządzania;
- 10) odpowiada za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację polityki wynagrodzeń;
- 11) zatwierdza przyjęte rodzaje limitów oraz ich wysokość.

Do ryzyk istotnych, które podlegają szczególnemu nadzorowi, Bank zalicza:

- 1) ryzyko kredytowe;
- 2) ryzyko operacyjne, w tym ryzyko modeli;
- 3) ryzyko walutowe;
- 4) ryzyko koncentracji;
- 5) ryzyko płynności; w tym ryzyko finansowania;
- 6) ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym;
- 7) ryzyko kapitałowe; w tym ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej;
- 8) ryzyko braku zgodności.

Bank dokonuje identyfikacji i pomiaru/szacowania ryzyka w oparciu o metody i modele, dostosowane do profilu, skali i złożoności ryzyka.

Częstotliwość pomiaru ryzyka dostosowana jest do wielkości, charakteru oraz zmienności poziomu poszczególnych rodzajów ryzyka w działalności Banku.

Metody/modelę, w szczególności ich założenia są poddawane okresowej ocenie uwzględniającej testowanie i weryfikację historyczną i planowane działania generujące ryzyko.

Przegląd i aktualizacja metod/modeli lub systemów pomiaru ryzyka przeprowadzane są wraz z przeglądem procedur dotyczących zarządzania ryzykiem.

Ryzyko kredytowe

Cele strategiczne w zakresie ryzyka kredytowego obejmują:

- 1) wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym zapewniającego stabilny rozwój portfela kredytowego;
- 2) utrzymanie udziału należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych w ogólnej kwocie należności od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na poziomie nie wyższym od 7%;
- 3) utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych w kredytach ogółem na poziomie nie wyższym od 5%;

- 4) utrzymywanie pokrycia rezerwami celowymi i odpisami na odsetki należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na poziomie co najmniej 60%;
- 5) identyfikację oraz maksymalne ograniczenie zagrożenia utraty płynności oraz wypłacalności dłużnika poprzez właściwą identyfikację, administrowanie i zarządzanie ekspozycjami nieobsługiwanymi i restrukturyzowanymi;
- 6) ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku;
- 7) ograniczanie ryzyka kredytowego wynikającego z transmisji ryzyka powiązanego z czynnikami środowiskowymi (w tym ze zmianą klimatu), społecznymi i związanymi z zarządzaniem (czynniki ESG) na jakość ekspozycji kredytowych oraz zdolność kredytobiorcy do obsługi zadłużenia).

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) stosowanie odpowiednich standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej klientów Banku oraz prowadzenia monitoringu kredytów;
- 2) ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, w szczególności weryfikacja ich wartości i płynności, zarówno podczas oceny wniosku kredytowego, jak i w ramach prowadzonego monitoringu, ograniczanie ryzyka prawnego w procesie ustanawiania zabezpieczeń;
- 3) inwestowanie nadwyżek zgromadzonych środków na lokatach w Banku Zrzeszającym lub za pośrednictwem Banku Zrzeszającego w innych instrumentach finansowych w ramach limitów ustanowionych przez System Ochrony SGB; Bank zakłada, że maksymalna kwota instrumentów finansowych, innych niż wyemitowane przez Skarb Państwa lub NBP nie może przekroczyć 175% funduszy własnych Banku;
- 4) utrzymywanie w bilansie Banku tylko portfeli aktywów o charakterze bankowym;
- 5) utrzymywanie aktywów obciążonych najwyższym ryzykiem kredytowym, tj. portfela kredytów podmiotów niefinansowych na poziomie do 50% ich udziału w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania;
- 6) dostarczanie Zarządowi Banku informacji o poziomie ryzyka kredytowego umożliwiających podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku;
- 7) identyfikację klientów prowadzących działalność gospodarczą lub rolniczą o podwyższonym ryzyku ESG oraz analizę wpływu ryzyka ESG na zdolność kredytową tych klientów, na etapie udzielania kredytu lub przedłużania okresu kredytowania;
- 8) ograniczanie udzielania nowego finansowania klientom, o podwyższonym ryzyku ESG.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka związanego z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie obejmują:

- 1) wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z ekspozycjami zabezpieczonymi hipotecznie, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie;
- 2) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;

- 3) utrzymywanie udziału portfela kredytów zagrożonych zabezpieczonych hipotecznie na poziomie nie wyższym od 8% całego portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie;
- 4) zaangażowanie się w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie maksymalnie do 70% ich udziału w portfelu kredytowym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) udzielanie kredytów zabezpieczonych hipotecznie, tym klientom detalicznym w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik DtI) nie przekracza:
 - a) 50% - w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego nie przekracza jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia netto w sektorze przedsiębiorstw,
 - b) 65% - w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego przekracza poziom jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia netto w sektorze przedsiębiorstw,
 - c) wskaźnik wymieniony w lit. b) może ulec podwyższeniu o 5 p.p. - jeżeli długość okresu zaangażowania Banku w finansowanie ekspozycji kredytowej nie przekracza 3 lat i dochód klienta detalicznego przekracza poziom dwóch przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń netto w sektorze przedsiębiorstw,
- 2) stosowanie szczegółowych limitów LtV, na maksymalnym poziomie:
 - a) 80% - przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych,
 - b) 90% - przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych, gdy część ekspozycji przekraczająca 80% LtV jest odpowiednio ubezpieczona, lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie w formie blokady środków na rachunku bankowym lub poprzez zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierach wartościowych Skarbu Państwa lub NBP,
 - c) w przypadku ekspozycji kredytowej zabezpieczonej na nieruchomości komercyjnej:
 - 75% lub ,
 - 80% w przypadku, gdy część ekspozycji przekraczająca 75% LtV jest odpowiednio ubezpieczona, lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie w formie blokady środków na rachunku bankowym lub poprzez zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierach wartościowych Skarbu Państwa lub NBP;
- 3) kierowanie oferty kredytów hipotecznych głównie do klientów detalicznych i rolników, preferowanie zabezpieczeń hipotecznych w postaci nieruchomości mieszkalnych, stosowanie maksymalnego okresu kredytowania 25 lat.
- 4) stosowanie ostrożnego podejścia do wycen nieruchomości, m.in. poprzez:
 - a) dokonywanie weryfikacji wycen przez pracowników posiadających odpowiednie przeszkolenie;
 - b) zlecanie ponownych wycen, jeżeli w ocenie Banku, wartość nieruchomości obniżyła się i jeżeli zabezpieczenia ekspozycji Banku na tej nieruchomości pomniejszają podstawę naliczania rezerw celowych i odpisów aktualizujących dotyczących odsetek.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych obejmują:

- 1) wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z detalicznymi ekspozycjami kredytowymi, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali

prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania detalicznymi ekspozycjami kredytowymi;

- 2) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem detalicznych ekspozycji kredytowych mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;
- 3) utrzymywanie udziału portfela detalicznych ekspozycji zagrożonych na poziomie nie wyższym od 4% całego portfela detalicznych ekspozycji kredytowych.
- 4) zaangażowanie się w detaliczne ekspozycje kredytowe maksymalnie do 15% ich udziału w portfelu kredytowym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) przyjęcie maksymalnego okresu kredytowania dla detalicznych ekspozycji kredytowych na 10 lat;
- 2) udzielanie kredytów detalicznych tym klientom w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik Dtl) nie przekracza:
 - a) 50% - w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego nie przekracza jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia netto w sektorze przedsiębiorstw,
 - b) 65% - w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego przekracza poziom jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia netto w sektorze przedsiębiorstw,
 - c) wskaźnik wymieniony w lit. b) może ulec podwyższeniu o 5 p.p. - jeżeli długość okresu zaangażowania Banku w finansowanie ekspozycji kredytowej nie przekracza 3 lat i dochód klienta detalicznego przekracza poziom dwóch przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń netto w sektorze przedsiębiorstw.

Ryzyko koncentracji

Cele strategiczne w zakresie ryzyka koncentracji obejmują:

- 1) utrzymywanie umiarkowanie zdywersyfikowanego portfela kredytowego w zakresie uwarunkowanym terenem działania Banku;
- 2) bezwzględne przestrzeganie limitów koncentracji dużych ekspozycji określonych w CRR.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) angażowanie się Banku w branże, w których obsłudze Bank posiada wieloletnie doświadczenie oraz ustalenie limitów koncentracji w pojedyncze branże;
- 2) ograniczenie łącznej kwoty dużych ekspozycji do poziomu 350% kapitału Tier I;
- 3) ograniczenie łącznej kwoty zaangażowania:
 - a) w jeden podmiot lub podmioty powiązane do poziomu 20% kapitału Tier I,
 - b) w jeden podmiot lub podmioty powiązane o niskim profilu ryzyka – tj. dla klientów o bardzo dobrej sytuacji ekonomiczno-finansowej, pozytywnej współpracy z Bankiem, działających w branży nieobciążonej wysokim ryzykiem z odpowiednim zabezpieczeniem maksymalna wysokość 24% kapitału Tier I;

- 4) ograniczanie ryzyka koncentracji w ten sam rodzaj zabezpieczenia w postaci hipoteki poprzez opracowanie i stosowanie odpowiednich standardów postępowania dotyczących zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.

Ryzyko zarządzania ekspozycjami kredytowymi nieobsługiwanymi i restrukturyzowanymi

Celem strategicznym zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanymi i restrukturyzowanymi jest zapewnienie w średnim terminie realizacji celów związanych z oczekiwanym poziomem portfela zagrożonego oraz poziomem rezerw celowych Banku, zgodnie z wymogami IPS-SGB oraz założeniami planu finansowego Banku.

Do **głównych zadań** w zakresie zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanymi i restrukturyzowanymi w Banku, należą:

- 1) staranne identyfikowanie i sprawozdawanie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych;
- 2) ustalenie strategii redukcji NPE i monitorowanie poziomu redukcji NPE;
- 3) dostarczanie Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej informacji na temat aktualnych i prognozowanych wielkości portfela NPE i FBE oraz udziału tych ekspozycji w portfelu Banku ogółem, w tym w podziale na poszczególne portfele kredytowe i produktowe;
- 4) dostarczanie Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej informacji o wielkości migracji do portfela NPE oraz czynników wpływających na wielkość tych migracji;
- 5) analiza efektywności i skuteczności stosowania działań restrukturyzacyjnych i windykacyjnych w tym poprzez poprawę klasyfikacji ryzyka, spłaty, sprzedaż portfela NPE, odpisania, umorzenia;
- 6) raportowanie wyników oceny oraz adekwatności kapitałowej Zarządowi i Radzie Nadzorczej;
- 7) wykorzystywanie przez Zarząd i Radę Nadzorczą wyników audytów wewnętrznych i zewnętrznych do bieżącego zarządzania i nadzoru nad portfelem.

Jeżeli wskaźnik kredytów zagrożonych (rozumiany jako wskaźnik NPL) jest równy lub wyższy niż 5,0%, Bank realizuje cele obejmujące:

- 1) analizę czynników, w tym również makroekonomicznych, powodujących powstanie ekspozycji nieobsługiwanych;
- 2) identyfikację skali ekspozycji kredytowych nieobsługiwanych;
- 3) wyznaczenie metod redukcji ekspozycji kredytowych nieobsługiwanych ze wskazaniem stosowanej metody redukcji, w zależności od okresu, w którym ekspozycja stała się nieobsługiwana oraz monitorowanie skuteczności zastosowanej metody;
- 4) opracowanie planu operacyjnego, w którym zostaną wskazane czynności, zmierzające do redukcji istniejącego portfela ekspozycji kredytowych nieobsługiwanych oraz ograniczenia powstania takich ekspozycji;
- 5) rzetelną analizę ryzyka płynności przyjętych zabezpieczeń z uwzględnieniem monitorowania ich wartości;
- 6) badanie potencjalnego wpływu niepowodzenia wprowadzonych działań ograniczających powstawanie ekspozycji kredytowych nieobsługiwanych na wynik finansowy banku oraz jego pozycję kapitałową;

- 7) opracowanie raportu, na podstawie którego organy zarządzające, uzyskają wiarygodną informację o monitorowaniu ryzyka ekspozycji nieobsługiwanych;
- 8) uwzględnienie w strukturze organizacyjnej pracowników odpowiedzialnych za monitorowanie ryzyka ekspozycji restrukturyzowanych i windykowanych.

Ryzyko płynności

Cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności obejmują:

- 1) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;
- 2) zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) utrzymywanie przez Bank nadwyżki aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni (tolerancja ryzyka płynności);
- 2) realizowanie strategii finansowania;
- 3) pozyskiwanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym;
- 4) utrzymywanie wymogu pokrycia płynności (wskaźnika LCR) oraz stabilnego finansowania (wskaźnika NSFR) przynajmniej na poziomie określonym w Planie Naprawy jako poziom ostrzegawczy;
- 5) finansowanie na bezpiecznym poziomie kredytów powiększonych o majątek trwały przez depozyty powiększone o fundusze własne z zachowaniem limitu przyjętego w Systemie Ochrony;
- 6) utrzymywanie płynnościowej struktury bilansu na poziomie zapewniającym pokrycie aktywami zobowiązań w okresie do 1 roku oraz posiadanie wystarczającej wielkości pasywów do sfinansowania aktywów w okresie powyżej 1 roku;
- 7) zapewnienie globalnej wypłacalności Banku, oznaczającej posiadanie skumulowanej luki płynności (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych oraz funduszy własnych w pasywach) na poziomie minimum 1;
- 8) dywersyfikacja źródeł finansowania poprzez ograniczenie udziału środków dużych deponentów;
- 9) dążenie do podnoszenia stabilności źródeł finansowania głównie poprzez pozyskiwanie środków od gospodarstw domowych po akceptowalnej cenie oraz poprzez wydłużanie terminów wymagalności;
- 10) identyfikacja wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia postępowanie według procedur awaryjnych określonych w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.

Bank przyjmuje następującą strategię finansowania:

- 1) głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych i instytucji rządowych oraz samorządowych, ich łączna kwota powinna stanowić co najmniej 80% pasywów ogółem;
- 2) Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów;
- 3) Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania;
- 4) Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowych źródeł środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego;
- 5) w sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB, a także pozyskanie kredytu refinansowego w Narodowym Banku Polskim.

Ryzyko stopy procentowej

Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:

- 1) maksymalizacja wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
- 2) ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
- 3) utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów opisanych w wewnętrznej procedurze dotyczącej zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i tylko do pozycji wynikających z produktów bilansowych;
- 2) ograniczenie kwoty pozycji aktywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku do maksymalnie 4% sumy bilansowej oraz ograniczanie kwoty pozycji pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku do maksymalnie 0,20% sumy bilansowej;
- 3) oferowanie klientom nowych produktów depozytowych, których oprocentowanie uzależnione byłoby od stawek rynkowych (stóp rynku międzybankowego);
- 4) dążenie do wypracowywania jak największych przychodów pozaodsetkowych.

Ryzyko walutowe

Cele strategiczne w zakresie działalności walutowej obejmują:

- 1) obsługę klientów Banku w zakresie posiadanych uprawnień walutowych;
- 2) zapewnienie klientom Banku kompleksowej obsługi w zakresie prowadzenia rachunków walutowych bieżących i terminowych, obsługi kasowej, realizacji przelewów otrzymywanych i wysyłanych za granicę oraz wykonywania innych czynności obrotu dewizowego za pośrednictwem Banku Zrzeszającego;
- 3) minimalizowanie ryzyka walutowego.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) dążenie do utrzymania domkniętych indywidualnych pozycji walutowych, tak aby pozycja walutowa całkowita nie przekroczyła 2% funduszy własnych Banku;
- 2) prowadzenie transakcji wymiany walut z Bankiem Zrzeszającym polegających na zagospodarowywaniu nadwyżek środków walutowych oraz domykaniu otwartych pozycji walutowych Banku; transakcje walutowe nie mają charakteru spekulacyjnego;
- 3) utrzymywanie poziomu aktywów płynnych w walutach obcych, które zaspokoją wypływy netto w danej walucie obcej;
- 4) podnoszenie kwalifikacji kadry oraz ścisłą współpracę w tym zakresie z Bankiem Zrzeszającym;
- 5) niedokonywanie transakcji w walutach niewymienialnych.

Ryzyko operacyjne

Celem strategicznym w zakresie ryzyka operacyjnego jest:

- 1) optymalizację efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania;
- 2) racjonalizacja kosztów;
- 3) zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne;
- 4) automatyzację procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich;
- 5) wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Celem strategicznym w zakresie ryzyka powierzania czynności podmiotom zewnętrznym, sklasyfikowanych jako outsourcing, jest powierzanie czynności w sposób zapewniający:

- 1) ciągłe i niezakłócone ich działanie, zwłaszcza w przypadku powierzania funkcji krytycznych lub istotnych;
- 2) brak niekorzystnego wpływu na:
 - a) prowadzenie przez Bank działalności zgodnie z przepisami prawa,
 - b) ostrożne i stabilne zarządzanie Bankiem,
 - c) skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w Banku,
 - d) możliwość wykonywania obowiązków przez biegłego rewidenta upoważnionego do badania sprawozdań finansowych Banku,
 - e) ochronę tajemnicy prawnie chronionej.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, adekwatnego do profilu ryzyka Banku;
- 2) opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania zasobami ludzkimi, który pozwala na stworzenie kultury organizacyjnej wspierającej efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym;
- 3) opracowanie i wdrożenie skutecznego systemu kontroli wewnętrznej pozwalającego na monitorowanie i korygowanie wykrytych nieprawidłowości (w szczególności w obszarach najbardziej narażonych na ryzyko);

- 4) zachowanie należytej staranności przy wyborze usługodawcy;
- 5) zapewnianie sobie odpowiednich warunków technicznych (w tym technologicznych) wspierających w sposób bezpieczny działalność Banku i przetwarzane przez niego informacje w szczególności w sytuacji powierzenia wykonywania czynności podmiotowi zewnętrznemu;
- 6) monitorowanie usługodawcy oraz jakości świadczonych przez niego usług w trakcie trwania umowy;
- 7) opracowanie i wdrożenie procedur opisujących istniejące w Banku procesy, które regularnie są dostosowywane do zmieniających się warunków otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego;
- 8) opracowanie i wdrożenie oraz aktualizowanie i testowanie planów awaryjnych i planów zachowania ciągłości działania Banku;
- 9) zapewnienie sobie możliwości wyjścia z umowy sklasyfikowanej jako outsourcing w przypadkach, w których realizacja umowy stanowi zagrożenie dla realizacji celów określonych powyżej.

Ryzyko kapitałowe

Bank zobowiązany jest do utrzymywania:

- 1) kapitału założycielskiego w wysokości nie niższej niż równowartość 1.000.000 euro, przeliczonej według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu sprawozdawczym;
- 2) sumy funduszy własnych na poziomie nie niższym niż wyższa z następujących wartości:
 - a) kapitał regulacyjny,
 - b) kapitał wewnętrzny;
- 3) współczynników kapitałowych na poziomie co najmniej minimum regulacyjnego powiększonych o wymóg połączonego bufora:
 - a) współczynnik kapitału podstawowego Tier I –4,5% powiększony o wymóg połączonego bufora w wysokości 2,5 pp., tj. razem 7,0%;
 - b) współczynnik kapitału Tier I –6% powiększony o wymóg połączonego bufora w wysokości 2,5 pp., tj. razem 8,5%;
 - c) łączny współczynnik kapitałowy –8% powiększony o wymóg połączonego bufora w wysokości 2,5 pp., tj. razem 10,5%.

Długoterminowe cele kapitałowe Banku:

- 1) dążenie do zapewnienia odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności;
- 2) ograniczenie wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko do rodzajów ryzyka-przewidzianych przez przepisy prawa przy założeniu braku prowadzenia działalności handlowej;
- 3) posiadanie minimalnej wielkości łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie 13,0%;
- 4) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału Tier I na poziomie 10,0%;
- 5) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału podstawowego Tier I na poziomie 8,5%;
- 6) obciążenie kapitałem wewnętrznym funduszy własnych na maksymalnym poziomie 94%; tym samym posiadanie wewnętrznego współczynnika kapitałowego na minimalnym poziomie 8,5%;
- 7) dążenie do takiej struktury funduszy Tier I, aby kapitał rezerwowy stanowił 80% funduszy Tier I;
- 8) dywersyfikacja funduszu udziałowego poprzez ograniczenie pakietów udziałów do 5% funduszu udziałowego; zwiększenie pakietu udziałów powyżej 5% funduszu udziałowego wymaga zgody Spółdzielni;

- 9) przekazywanie na fundusze własne minimum 90% nadwyżki bilansowej;
- 10) posiadanie zaangażowania w kapitał zakładowy (akcyjny) Banku Zrzeszającego na poziomie minimum 0,5% sumy bilansowej Banku;
- 11) ograniczenie jednostkowego zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych, bankach krajowych, zakładach ubezpieczeń i zakładach reasekuracji w taki sposób, aby umniejszenie funduszy własnych banku z tego tytułu nie stanowiło zagrożenia dla współczynników kapitałowych Banku;
- 12) nie angażowanie się kapitałowe w podmioty będące Uczestnikami Systemu Ochrony, za wyjątkiem Banku Zrzeszającego;
- 13) utrzymywanie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowanych w wysokości równej co najmniej obowiązującym Bank poziomem MREL –TREA i MREL-TEM;
- 14) utrzymywanie wskaźnika dźwigni co najmniej na poziomie 6%.

Ryzyko braku zgodności

Cele strategiczne w zakresie ryzyka braku zgodności obejmują:

- 1) zapewnienie działania Banku zgodnego z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi ;
- 2) zapewnienie zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi;
- 3) dążenie i dbałość o:
 - a) wizerunek zewnętrzny Banku rozumiany jako instytucja zaufania publicznego,
 - b) pozytywny odbiór Banku przez klientów,
 - c) przejrzystość działań Banku wobec klientów,
 - d) stworzenie kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów wytyczonych przez Bank.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie i raportowanie w zakresie ryzyka braku zgodności;
- 2) projektowanie i wprowadzenie bazujących na ocenie ryzyka braku zgodności mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności;
- 3) sprawne i skuteczne podejmowanie działań naprawczych w sytuacji zidentyfikowania braku zgodności;
- 4) systematyczne podnoszenie kompetencji komórki ds. zgodności.

Kultura ryzyka

Promowanie w Banku kultury ryzyka ma na celu rozwój rozumienia ryzyka i zarządzania ryzykiem, nie tylko przez Zarząd Banku oraz komórki zarządzania ryzykiem, ale również przez pozostałych pracowników Banku.

Stosowanie w Banku kultury ryzyka pozwala pracownikom na wyobrażenie skutków ich postępowania w odniesieniu do kształtowania poziomu ryzyka, a tym samym zrozumienie konieczności przestrzegania przyjętych w Banku reguł w zarządzaniu ryzykiem.

Na pozytywne kształtowanie kultury ryzyka w Banku wpływają:

- 1) prezentowanie przez Zarząd Banku i komórki zarządzania ryzykiem postaw polegających na absolutnym przestrzeganiu zasad zarządzania ryzykiem;
- 2) wysyłanie przez Zarząd Banku i komórki zarządzania ryzykiem spójnych i jasnych wiadomości dotyczących akceptowanych poziomów ryzyka;
- 3) uwzględnianie ryzyka w dyskusjach dotyczących podejmowania decyzji w Banku,
- 4) uwzględnianie analizy ryzyka występującego w przeszłości w kształtowaniu aktualnej i przyszłej działalności Banku – uczenie się na błędach;
- 5) efektywna komunikacja pozioma pomiędzy pracownikami danej komórki organizacyjnej lub jednostki;
- 6) współpraca pomiędzy jednostkami/komórkami organizacyjnymi Banku oraz oferowanie wsparcia w realizowanych projektach dla dobra całego Banku.

Narzędziami, które podnoszą poziom kultury ryzyka w Banku są:

- 1) jasne i zrozumiałe procedury dotyczące zarządzania ryzykiem;
- 2) łatwy dostęp do procedur dotyczących zarządzania ryzykiem dla wszystkich pracowników, poprzez zamieszczenie w systemie EOD, co zostało ujęte w obowiązujących w Banku wewnętrznych zasadach legislacji;
- 3) konieczność posiadania znajomości procedur zarządzania ryzykiem (nowych oraz aktualizacji istniejących) przez wszystkich pracowników biorących udział w procesie zarządzania danym rodzajem ryzyka – co jest wpisane we wszystkich zasadach dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka;
- 4) w procesie przyjmowania nowych pracowników – konieczność zaznajomienia ich z kulturą ryzyka oraz zasadami zarządzania ryzykiem w procesach, w których będzie uczestniczył ten pracownik;
- 5) konieczność przekazywania przez komórkę ds. zgodności pracownikom Banku informacji o występujących zmianach w przepisach prawa lub w regulacjach wewnętrznych;
- 6) uczestnictwo pracowników Banku w szkoleniach wspierających rozumienie ryzyka, a następnie przekazywanie zdobytej wiedzy w ramach komórki organizacyjnej lub innym pracownikom uczestniczącym w procesie zarządzania ryzykiem;
- 7) bieżąca wymiana informacji w ramach komórki organizacyjnej;
- 8) wymiana informacji pomiędzy komórkami, które zwiększają rozumienie ryzyka; (zwłaszcza o ustalonych limitach, ich budowie, celu stosowania limitów) przez pracowników komórek zarządzania ryzykiem dla pracowników jednostek biznesowych;
- 9) nagradzanie przez Zarząd Banku pracowników, którzy przedstawiają propozycje w zakresie zwiększenia skuteczności zarządzania ryzykiem;
- 10) stosowanie w Banku na odpowiednim poziomie oraz zgodnie z kompetencjami sankcji za nieprzestrzeganie procedur zarządzania ryzykiem;
- 11) wprowadzenie, odpowiednio do specyfiki Banku, szczegółowej, matrycy funkcji kontroli;
- 12) wydawanie jasnych i zrozumiałych zaleceń pokontrolnych, nastawionych zwłaszcza na ograniczanie ryzyka, ich monitorowanie i egzekwowanie.

2. Tabela EU KM1 – Najważniejsze wskaźniki (w tys. zł).

		a	e
		31.12.2021	31.12.2020
Dostępne fundusze własne (kwoty)			
1	Kapitał podstawowy Tier I	62 491	60 756
2	Kapitał Tier I	62 491	60 756
3	Łączny kapitał	62 491	60 756
Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem			
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	441 584	354 810
Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	14,15%	17,12%
6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	14,15%	17,12%
7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	14,15%	17,12%
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	0,00%	0,00%
EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0,00	0,00
EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	0,00	0,00
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,00%	8,00%
Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,50%	2,50%
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	0,00%	0,00%
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	0,00%	0,00%
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	0,00%	0,00%
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	0,00%	0,00%
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	0,00%	0,00%
11	Wymóg połączonego bufora (%)	2,50%	2,50%

EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,50%	10,50%
12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	6,15%	
Wskaźnik dźwigni			
13	Miara ekspozycji całkowitej	739 247	1 059 580
14	Wskaźnik dźwigni (%)	8,45%	5,73%
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	0,00%	0,00%
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0,00	0,00
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3,00%	0,00%
Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	0,00%	0,00%
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3,00%	0,00%
Wskaźnik pokrycia wpływów netto			
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	28 378 473	22 304 743
EU-16a	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	9 413 822	7 469 936
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	1 869 725	1 420 493
16	Wpływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	8 824 308	7 012 779
17	Wskaźnik pokrycia wpływów netto (%)	322%	318%
Wskaźnik stabilnego finansowania netto			
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	55 966 396	
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	32 194 483	
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	174%	

Wiersze od nr 15 do 20 prezentują dane dot. zagregowanego wskaźnika LCR i NSFR. Na mocy decyzji KNF Bank Spółdzielczy został zwolniony z obowiązku spełniania na zasadzie indywidualnej normy wskaźnika LCR i wskaźnika NSFR. Jednocześnie SGB-Bank S.A. na mocy tych samych decyzji zobowiązany został do wypełniania norm LCR i NSFR na podstawie skonsolidowanej sytuacji wszystkich banków będących uczestnikami Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB.

3. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka operacyjnego – zgodnie z Rekomendacją M KNF

W 2021 roku w Banku zostały ujawnione zdarzenia ryzyka operacyjnego, które obejmowały straty operacyjne, zaprezentowane w poniższej tabeli, na łączną kwotę 71 997,69 PLN brutto i 68 393,69 PLN netto.

Najistotniejsze zdarzenia operacyjne zostały ujawnione w kategorii: Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami i dotyczyły zwrotu kosztów procesu spisanych w ciężar rezerwy.

KATEGORIE ZDARZEŃ		2021 ROK	
Kategoria ogólna	Kategoria szczegółowa	Straty brutto*	Straty netto**
Oszustwo wewnętrzne	Działania nieuprawnione	0,00	0,00
	Kradzież i oszustwo	0,00	0,00
Oszustwo zewnętrzne	Kradzież i oszustwo	0,00	0,00
	Bezpieczeństwo systemów	20 000,00	20 000,00
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	Stosunki pracownicze	0,00	0,00
	Bezpieczeństwo środowiska pracy	0,00	0,00
	Podziały i dyskryminacja	0,00	0,00
Klienci, produkty i normy prowadzenia działalności	Obsługa klientów, ujawnianie informacji o klientach, zobowiązania względem Klientów	0,00	0,00
	Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe	0,00	0,00
	Wady produktów	0,00	0,00
	Klasyfikacja Klienta i ekspozycje	0,00	0,00
	Usługi doradcze	0,00	0,00
Szkody w rzeczowych aktywach trwałych	Kłęski żywiołowe i inne zdarzenia	4 166,70	4 166,70
Zakłócenia działalności gospodarczej i awarie systemu	Systemy	9 178,27	5 778,27
	Kłęski żywiołowe i inne zdarzenia	0,00	0,00
Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami	Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	38 652,72	38 448,72
	Monitorowanie i sprawozdawczość	0,00	0,00
	Napływ i dokumentacja klientów	0,00	0,00
	Zarządzanie rachunkami klientów	0,00	0,00
	Kontrahenci niebędący Klientami Banku (np. izby rozliczeniowe)	0,00	0,00
	Sprzedawcy i dostawcy	0,00	0,00
Razem		71 997,69	68 393,69

*Straty brutto według stanu na 31.12.2021 r. obejmują straty zrealizowane (np. rezerwy, odpisy, koszty), jak i straty, które nie zostały jeszcze zrealizowane, nie uwzględniają z kolei odzysków bezpośrednich ani odzysków z tytułu mechanizmów transferu ryzyka

**Straty netto według stanu na 31.12.2021 r. obejmują straty zrealizowane (np. rezerwy, odpisy, koszty) po uwzględnieniu odzysków bezpośrednich oraz odzysków z tytułu mechanizmów transferu ryzyka

W celu ograniczania strat z tytułu ryzyka operacyjnego Bank podejmuje szereg działań zarządczych, zarówno o charakterze doraźnym, jak i systemowym.

Działania o charakterze doraźnym obejmują bezpośrednie reagowanie na zidentyfikowane zagrożenia, niwelowanie nieprawidłowości o charakterze odwracalnym i odzyskiwanie środków utraconych w wyniku zdarzeń operacyjnych.

Działania o charakterze systemowym obejmują stosowanie zabezpieczeń systemów, wprowadzanie / udoskonalanie systemów autoryzacji transakcji płatniczych, doskonalenie procesów operacyjnych, szkolenia, stosowanie mechanizmów transferu ryzyka (ubezpieczenia / outsourcing), wdrażanie / doskonalenie systemów antyfraudowych, doskonalenie mechanizmów testowania poziomego i pionowego.

4. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności – zgodnie z Rekomendacją P KNF

Zgodnie z Rekomendacją P KNF nr 18 Bank ujawnia informacje, które umożliwiają uczestnikom rynku rzetelną ocenę systemu zarządzania ryzykiem płynności Banku oraz jego pozycji płynności.

Bank definiuje ryzyko płynności jako zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat. W ramach ryzyka płynności Bank identyfikuje ryzyko finansowania, rozumiane jako niedostatek stabilnych źródeł finansowania w perspektywie średnio i długoterminowej, skutkujące rzeczywistym lub potencjalnym ryzykiem niewywiązania się przez Bank ze zobowiązań finansowych w momencie ich wymagalności w perspektywie średnio i długoterminowej, bądź w całości, bądź związanym z koniecznością poniesienia nieakceptowalnych kosztów finansowania.

Rejonowy Bank Spółdzielczy w Lututowie jest członkiem Zrzeszenia SGB, które tworzy SGB-BANK S.A. (Bank Zrzeszający) i zrzeszone z nim Banki Spółdzielcze. Bank jest również Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB, będącego instytucjonalnym systemem ochrony utworzonym w celu ochrony uczestników, a w szczególności w celu zagwarantowania ich płynności i wypłacalności w celu uniknięcia upadłości, gdyby okazała się ona konieczna. W ramach Systemu Ochrony SGB Uczestnicy utworzyli, działającą w formie spółdzielni osób prawnych, tzw. jednostkę zarządzającą systemem ochrony (dalej „Spółdzielnia”), która jest umocowana do zarządzania Systemem Ochrony SGB.

W związku z uczestnictwem Banku w Zrzeszeniu SGB i Systemie Ochrony SGB zarządzanie ryzykiem płynności w Banku odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi w Zrzeszeniu i Systemie. W ramach tych procesów:

- 1) Bank Zrzeszający realizuje m.in. następujące zadania:
 - a) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych;
 - b) zabezpieczanie Banków Spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych;
 - c) zabezpieczanie płynności śróddziennej dla Banków Spółdzielczych;
 - d) prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych;
 - e) udzielanie kredytów (w tym w rachunku bieżącym) Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego;
 - f) gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych;
 - g) prowadzenie rachunków Minimum Depozytowego;
 - h) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Minimum Depozytowego;
 - i) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR);
 - j) pośredniczenie w zakupie przez Banki Spółdzielcze papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię;
- 2) Spółdzielnia realizuje m.in. następujące zadania:
 - a) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony SGB;
 - b) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony SGB (m.in. poprzez aktualizację kwoty Minimum Depozytowego);
 - c) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony SGB;
 - d) monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej;

- e) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami;
- f) przeprowadzanie zagregowanych testów warunków skrajnych według scenariuszy określonych w Grupowym Planie Naprawy;
- g) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku zostało podzielone na dwa poziomy:

- 1) poziom pierwszy (pierwsza linia obrony przed ryzykiem) – w postaci zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej, w ramach którego:
 - a) Komórka zarządzająca „wolnymi środkami” odpowiada za zarządzanie płynnością krótkoterminową;
 - b) Oddziały i Filie Banku odpowiadają za działalność operacyjną, w tym gromadzenie depozytów i udzielanie kredytów;
- 2) poziom drugi (druga linia obrony przed ryzykiem) – obejmujący wyspecjalizowane komórki odpowiadające za zarządzanie ryzykiem, w ramach którego Komórka monitorowania ryzyka – Wydział Ryzyk Bankowych odpowiada za identyfikację, pomiar, kontrolę i sprawozdawanie.

W Banku został również powołany Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami – Komitet ALCO, który pełni rolę doradczą w procesie zarządzania ryzykiem płynności, w tym:

- 1) opiniuje zasady zarządzania ryzykiem płynności;
- 2) opiniuje poziom limitów;
- 3) identyfikuje i zgłasza potrzeby zmian w polityce płynnościowej Banku;
- 4) wydaje rekomendacje dla komórki zarządzającej mające na celu właściwe kształtowanie poziomu ryzyka płynności Banku;
- 5) ocenia poziom ryzyka płynności Banku i wydaje rekomendacje Zarządowi.

Głównymi pojęciami stosowanymi w pomiarze pozycji płynnościowej Banku i w zarządzaniu ryzykiem płynności są:

- 1) baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec podmiotów niefinansowych i instytucji rządowych lub samorządowych;
- 2) depozyty ogółem – baza depozytowa oraz depozyty podmiotów finansowych, z wyłączeniem depozytów banków;
- 3) płynność śróddzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w trakcie bieżącego dnia;
- 4) płynność dzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych na zamknięcie dnia;
- 5) płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- 6) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- 7) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
- 8) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- 9) bufor płynności – oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności

w określonym, w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem, „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni;

- 10) tolerancja ryzyka płynności – poziom ryzyka jakie zamierza ponosić Bank; Bank określa tolerancję ryzyka płynności w ramach obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem.

W zakresie strategii finansowania swojej działalności Bank stosuje podejście oparte na wykorzystaniu stabilnej części bazy depozytowej jako podstawowego źródła finansowania. Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych i instytucji rządowych oraz samorządowych, a ich udział w ogólnej sumie pasywów powinien stanowić co najmniej 80%. Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów. Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania. Nadwyżki zgromadzonych środków, których Bank nie wykorzysta na działalności kredytową lub nie przeznaczonych na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych), gromadzone są w Banku Zrzeszającym. Bank może zagospodarować nadwyżkę środków w inny sposób tylko za zgodą Banku Zrzeszającego.

Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania. Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowych źródeł finansowania z Banku Zrzeszającego, na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego (finansowanie zabezpieczone). W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być również środki utrzymywane w ramach Minimum Depozytowego oraz wsparcie płynnościowe z Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB, a także pozyskanie kredytu refinansowego z NBP.

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniu na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość nadwyżki aktywów nieobciążonych (nadwyżka płynności), które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych. Za aktywa nieobciążone Bank uznaje aktywa, które spełniają łącznie wszystkie z niżej wymienionych kryteriów:

- 1) brak obciążeń;
- 2) wysoka jakość kredytowa;
- 3) łatwa zbywalność;
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków;
- 5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Bank utrzymuje aktywa nieobciążone na poziomie równym lub wyższym od wymaganego bufora płynności, który wyznaczany jest w oparciu o awaryjne przepływy pieniężne sporządzone dla sytuacji zrealizowania się scenariuszy skrajnych zakładających nagły wypływ depozytów z Banku w okresie do 30 dni.

Poniższa tabela przedstawia nadwyżkę płynności Banku według stanu na 31 grudnia 2020 roku.

	do 7 dni	do 30 dni
Poziom bufora płynności	166 176 224	239 574 950
Aktywa nieobciążone zabezpieczające bufor płynności	474 768 059	504 775 229
Nadwyżka / niedobór aktywów nieobciążonych	308 591 835	265 200 279

Poniższa tabela przedstawia nadwyżkę płynności Banku według stanu na 31 grudnia 2021 roku.

Pozycja	2021 ROK	
	do 7 dni	do 30 dni
Poziom bufora płynności	174 103 385	272 571 209
Aktywa nieobciążone zabezpieczające bufor płynności	521 103 409	581 103 409
Nadwyżka / niedobór aktywów nieobciążonych	347 000 024	308 532 200

Pozycje aktywów płynnych dotyczące nadwyżki płynności według stanu na 31 grudnia 2021 roku przedstawiono w poniższej tabeli.

Pozycja	2021 ROK
Środki w kasie	8 178 179
Środki na rachunkach bieżących w Banku Zrzeszającym	86 685
Bony pieniężne NBP	80 000 000
Obligacje i inne płynne skarbowe papiery wartościowe	20 000 000
Obligacje i inne płynne papiery wartościowe gwarantowane przez Skarb Państwa	10 000 000
Lokaty w Banku Zrzeszającym	436 100 000
Środki na rachunku Minimum Depozytowego	43 238 545

Wielkość wiążących Bank norm dopuszczalnego ryzyka w zakresie płynności określona jest m.in. w postaci wskaźnika LCR i NSFR.

Na mocy Decyzji Komisji Nadzoru Finansowego, wydanych na podstawie art. 8 ust. 2 w związku z ust. 4 oraz ust. 6 Rozporządzenia CRR, Bank jako Uczestnik Systemu Ochrony SGB otrzymał zezwolenie na odstępstwo od stosowania wymogów dotyczących płynności na zasadzie indywidualnej w zakresie stosowania przepisów Rozporządzenia CRR dotyczących LCR oraz NSFR. Jednocześnie SGB-BANK S.A., jako Bank Zrzeszający, został upoważniony do stosowania wymogów w zakresie LCR i NSFR na podstawie skonsolidowanej sytuacji wszystkich banków będących Uczestnikami Systemu Ochrony SGB, które to banki otrzymały zezwolenie KNF na odstępstwo od stosowania wymogów dotyczących płynności na zasadzie indywidualnej w zakresie LCR i NSFR.

W poniższej tabeli przedstawiono informację o poziomie wiążących miar płynności LCR i NSFR na bazie skonsolidowanej sytuacji wszystkich Uczestników Systemu Ochrony SGB wg stanu na 31 grudnia 2021 r.

Miara - sytuacja skonsolidowana	2021 ROK	
	Obowiązujący limit	Wartość
LCR - zagregowany	100,00%	322%
NSFR - zagregowany	100,00%	173%

Na potrzeby wewnętrznego zarządzania ryzykiem płynności w Systemie Ochrony SGB Spółdzielnia ustaliła również wewnętrzne limity w odniesieniu do miary LCR i NSFR, których Banki Uczestnicy powinny przestrzegać na bazie indywidualnej, na mocy postanowień Umowy Systemu Ochrony SGB.

W poniższej tabeli przedstawiono informację o poziomie wiążących wewnętrznych miar płynności LCR i NSFR na bazie indywidualnej wg stanu na 31 grudnia 2021 r.

Miara - limity wewnętrzne	2021 ROK	
	Obowiązujący limit	Wartość
LCR - indywidualny	80,00%	603,38%
NSFR - indywidualny	100,00%	201,61%

Poniżej zaprezentowano urealnione zestawienie luki płynności zawierające zestawienie zapadających aktywów i wymagalnych zobowiązań, które dodatkowo zostały urealnione w zakresie niektórych pozycji bilansowych oraz pozabilansowych w celu odpowiedniego przedstawienia pozycji płynnościowej Banku.

Najważniejsze urealnienia zastosowane przy sporządzaniu urealnionego zestawienia luki płynności dotyczą:

- 1) osadu depozytów i ich wymagalności – w szczególności w zakresie środków pozyskanych od gospodarstw domowych, które cechują historycznie większą stabilnością niż depozyty pozostałych podmiotów niefinansowych i instytucji rządowych i samorządowych;
- 2) kredytów w rachunkach bieżących i ROR oraz ich terminów zapadalności – oczekiwane przepływy, dotyczące spłat tych kredytów oraz realizacji zobowiązań pozabilansowych dotyczących tych kredytów kwalifikowane są do odpowiednich przedziałów czasowych, z uwzględnieniem spłacalności i odnawialności tych pozycji;

Dane w tys. zł

2021 ROK	do 1 m-ca	> 1 m-c ≤ 3 m-ce	> 3 m-ce ≤ 6 m-cy	> 6 m-cy ≤ 1 rok	> 1 rok ≤ 2 lata	> 2 lata ≤ 5 lat	> 5 lat
Luka płynności kontraktowa	-471 742	15 085	33 010	70 030	-160 996	-126 232	-383 883
Luka płynności skumulowana	662 719	486 828	519 838	589 867	428 872	302 640	-61 809

Zgodnie z rozwiązaniami funkcjonującymi w Systemie Ochrony SGB oraz na podstawie pozostałych ustaleń umownych Bank posiada możliwość skorzystania z dodatkowych źródeł finansowania, których wartość na dzień 31 grudnia 2021 r. przedstawiono w poniższej tabeli.

Rodzaj	Kwota	Warunki dostępu
otwarte, niewykorzystane limity kredytu w rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym	0,00	1 dzień
pożyczka płynnościowa z Funduszu Pomocowego	0,00	w sytuacji awaryjnej
pożyczka płynnościowa z Części płynnościowej Funduszu Pomocowego	0,00	w sytuacji awaryjnej
kredyt refinansowy z NBP	0,00	20 dni

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- 1) niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów wymagalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach;
- 2) przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku;
- 3) nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów;
- 4) znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Banku;
- 5) konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki;
- 6) wadliwe plany awaryjne płynności, nie uwzględniające szokowych zachowań klientów;
- 7) niski stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku;
- 8) niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie nie płynnych;
- 9) ryzyko reputacji.

Bank ograniczania ryzyko płynności poprzez:

- 1) stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów Systemu Ochrony SGB;
- 2) systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności, zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych;
- 3) lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej;
- 4) uczestnictwo w Systemie Ochrony SGB, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego;
- 5) utrzymywanie Minimum Depozytowego w Banku Zrzeszającym;
- 6) określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności;

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- 1) ograniczanie depozytów dużych deponentów;
- 2) oferowanie produktów depozytowych klientom z sektora niefinansowego, budżetowego i finansowego;
- 3) różne terminy wymagalności depozytów;

- 4) różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące;

W ramach zarządzania ryzykiem płynności Bank przeprowadza testy warunków skrajnych, których wyniki wykorzystywane są do planowania awaryjnego, wyznaczania poziomu limitów, dokonywania zmian w polityce płynnościowej Banku oraz szacowania kapitału wewnętrznego.

Testy warunków skrajnych zostały zintegrowane z awaryjnymi planami płynności poprzez wykorzystanie testów jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy. W przypadkach, w których wyniki testu wskazują, że realizacja scenariusza powoduje obniżenie wskaźników LCR lub NSFR poniżej wartości ostrzegawczej (określonej w Awaryjnym Planie Płynności) Bank ocenia czy dysponuje odpowiednimi instrumentami niwelującymi negatywne skutki realizacji scenariusza (tj. Bank ocenia, czy w ramach opisanych w Awaryjnym Planie Płynności opcji naprawy, doprowadziłby do poprawy wskaźnika LCR/NSFR do poziomu powyżej wartości ostrzegawczej) lub podejmuje działania ograniczające ryzyko (jeżeli nie byłby w stanie naprawić sytuacji).

Z zakresu ryzyka płynności w Banku funkcjonuje system informacji zarządczej, który pozwala Zarządowi Banku i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności;
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Raporty z ryzyka płynności dla Zarządu Banku sporządzane są z częstotliwością miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością kwartalną.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów;
- 2) stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym oceny zagrożeń wynikających z nagłego wycofania depozytów internetowych i mobilnych, a także depozytów dla których Bank stosuje ponadprzeciętne stawki oprocentowania;
- 3) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- 4) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności;
- 5) poziomu aktywów nieobciążonych;
- 6) analizy wskaźników płynności;
- 7) wyników testów warunków skrajnych;
- 8) ryzyka związanego z płynnością długoterminową;
- 9) wyników testów warunków skrajnych;
- 10) stopnia przestrzegania limitów.

5. Ujawnienia informacji na podstawie Rekomendacji Z KNF

W niniejszej części Raportu Bank ujawnia informacje dotyczące:

- 1) przyjętej w Banku polityki zarządzania konfliktami interesów, istotnych zidentyfikowanych i potencjalnych konfliktów interesów oraz sposobu nimi zarządzania, zgodnie z Rekomendacją Z nr 13.6;
- 2) polityki w zakresie wynagrodzeń oraz określonego w zasadach wynagradzania w Banku, maksymalnego stosunku średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników banku w okresie rocznym, zgodnie z Rekomendacją Z nr 30.1.

Zarządzanie konfliktami interesów

W Banku została przyjęta „Polityka zarządzania konfliktami interesów w Rejonowym Banku Spółdzielczym w Lututowie”. Celem Polityki jest wprowadzenie w Banku zasad wykrywania, zapobiegania i zarządzania konfliktami interesów, które mogą powstać w związku z prowadzeniem działalności przez Bank. Bank rozpoznaje rzeczywiste konflikty interesów i potencjalne konflikty interesów.

Polityka ma zastosowanie do wszystkich osób powiązanych i wszystkich klientów, bez względu na status klienta. Polityka określa zasady postępowania w zakresie konfliktów interesów, które mogą wystąpić w relacjach z podmiotami powiązanymi a także pomiędzy:

- 1) Bankiem a klientem/klientami;
- 2) klientem/klientami a osobą powiązaną lub osobą jej bliską;
- 3) osobą powiązaną lub osobą jej bliską a Bankiem;
- 4) klientami Banku;
- 5) Bankiem a członkami Banku;
- 6) Bankiem a istotnymi dostawcami lub partnerami biznesowymi.

W celu zapobieżenia konfliktowi interesów, każdy pracownik (lub odpowiednio inna osoba powiązana) jest zobowiązany do:

- a) przestrzegania obowiązujących wewnętrznych aktów prawnych Banku, w szczególności regulujących proces przeciwdziałania i zarządzania konfliktami interesów;
- b) przestrzegania przepisów prawa, w szczególności w zakresie obowiązku zachowania tajemnicy bankowej, zawodowej oraz przedsiębiorstwa, a także informacji poufnych;
- c) w przypadku wystąpienia potencjalnego lub rzeczywistego konfliktu interesów – powstrzymania się od decydowania lub zabierania głosu w danej sprawie oraz powiadomienia osób, które uprawnione są do podejmowania decyzji;
- d) przestrzegania zaleceń oraz wytycznych wydawanych przez pracownika komórki ds. zgodności.

Osoby powiązane zobowiązane są do identyfikowania wszelkich okoliczności, które mogą spowodować powstanie konfliktu interesów oraz do zgłaszania ich komórce ds. zgodności niezwłocznie w celu odnotowania ich w rejestrze konfliktów interesów oraz ustalenia i podjęcia odpowiednich działań zaradczych.

Przed zawarciem umowy jak również przed wykonaniem czynności w związku ze świadczeniem usług przez Bank osoba powiązana powinna przeanalizować sytuację, wykorzystując wszelką dostępną jej wiedzę o konfliktach interesów, które mogą wystąpić lub występują pomiędzy Bankiem a klientem oraz wiążą się z sytuacją osoby powiązanej lub osoby bliskiej dla niej. W przypadku wystąpienia potencjalnego lub rzeczywistego konfliktu interesów, osoba powiązana powinna powstrzymać się od podejmowania działań w sprawie oraz poinformować o tym właściwe osoby. W przypadku zidentyfikowania przez osobę powiązaną konfliktu interesów, przekazuje ona informację o konflikcie dyrektorowi jednostki organizacyjnej Banku/osobie kierującej komórką organizacyjną Banku, w której jest zatrudniona, a następnie niezwłocznie informuje o tym komórkę ds. zgodności. Dyrektor jednostki organizacyjnej Banku/osoba kierująca komórką organizacyjną Banku decyduje o podjęciu dalszych działań w sprawie. Jeżeli podjęcie dalszych działań w sprawie wymaga konsultacji z innymi komórkami/jednostkami organizacyjnymi Banku, dyrektorzy tych jednostek organizacyjnych Banku/osoby kierujące tymi komórkami organizacyjnymi Banku uzgadniają między sobą dalszy sposób postępowania.

Przyjęte przez Bank wewnętrzne akty prawne oraz rozwiązania organizacyjne mają na celu podjęcie wszelkich niezbędnych kroków służących unikaniu konfliktów interesów oraz właściwe zarządzanie tymi konfliktami interesów, których nie udało się uniknąć.

Przeciwdziałając konfliktom interesów, w Banku podejmowane są następujące działania:

- 1) wewnętrzny podział odpowiedzialności członków Zarządu za poszczególne obszary działalności Banku dokonywany jest w sposób przejrzysty i jednoznaczny, co znajduje odzwierciedlenie w wewnętrznych aktach prawnych Banku;
- 2) członkowie Zarządu Banku powinni powstrzymywać się od podejmowania aktywności zawodowej lub pozazawodowej, która mogłaby prowadzić do powstawania konfliktów interesów;
- 3) Bank uwzględnia sytuacje, w których w ramach Rady Nadzorczej lub Zarządu albo pomiędzy członkami Rady Nadzorczej lub Zarządu oraz pozostałymi osobami powiązanymi, występują relacje pozasłużbowe, związane, np. z pokrewieństwem lub powinowactwem; w szczególności Bank nie dopuszcza do sytuacji, w których z uwagi na występujące więzi pozasłużbowe mogłaby zostać zagrożona niezbędna do wykonywania zadań służbowych niezależność osądu i decyzji osób powiązanych;
- 4) przy ocenie spełnienia warunku odpowiedniości przez członków Zarządu i Rady Nadzorczej Banku uwzględnia się wszelkie sytuacje, które mogą doprowadzić do rzeczywistego lub potencjalnego konfliktu interesów;
- 5) planując realizację zadań przez osoby powiązane, dyrektorzy jednostek organizacyjnych Banku/osoby kierujące komórkami organizacyjnymi Banku powinny zadbać, aby wskazany czas realizacji oraz istota tych zadań nie powodowały możliwości wystąpienia konfliktu interesów;
- 6) istotni dostawcy i partnerzy biznesowi Banku (w szczególności: inne banki) oceniani są pod kątem wywiązywania się z obowiązku zapobiegania konfliktom interesów oraz w przypadku zaistnienia takiej potrzeby weryfikowana jest realizacja tego obowiązku;
- 7) istotni dostawcy i partnerzy biznesowi Banku mogą zostać zobowiązani do złożenia oświadczeń o odpowiednim zarządzaniu konfliktami interesów;
- 8) w razie uzasadnionej potrzeby do istotnych dostawców i partnerów biznesowych Banku wystosowywane są zapytania dotyczące dostrzeżonych lub potencjalnych konfliktów interesów;
- 9) zidentyfikowane konflikty interesów, w których uczestniczy Bank i którymi nie może efektywnie zarządzać (tj. w taki sposób, aby zapewnić, że nie dojdzie do naruszenia interesu klienta) ujawniane są

klientom w taki sposób, aby klient mógł podjąć świadomą decyzję w odniesieniu do usługi, w szczególności poprzez wskazanie ogólnego charakteru i źródła konfliktu interesów, a także ryzyka grożącego klientowi wskutek powstania konfliktu interesów wraz ze wskazaniem działań podjętych przez Bank w celu ograniczenia takiego ryzyka;

- 10) jeżeli Bank jest już zaangażowany w określone działania na rzecz jednego klienta (świadczy usługi lub podjął czynności w celu świadczenia takich usług), podjęcie działań na rzecz innego klienta może zostać uznane za niepożądane, jeżeli nie jest możliwe prawidłowe zarządzanie konfliktem interesów związanym ze świadczeniem usług lub jeżeli takie ograniczenie wynika z przepisów prawa; w takim przypadku klient informowany jest o przyczynach niepodjęcia działań na jego rzecz wraz z informacją o istocie i źródle konfliktu interesów;
- 11) zasady wynagradzania/premiowania osób powiązanych są kształtowane w taki sposób, aby nie skłaniały tych osób do przedkładania własnych interesów lub interesów Banku nad interesami klientów;
- 12) wprowadzone zostały zasady ładu korporacyjnego stanowiące zbiór zasad określających relacje wewnętrzne i zewnętrzne Banku, w tym relacje z klientami i członkami Banku, organizację, funkcjonowanie nadzoru wewnętrznego oraz kluczowych systemów i funkcji wewnętrznych, a także organów statutowych i zasad ich współdziałania;
- 13) przeprowadzane są szkolenia wstępne oraz cykliczne dla osób powiązanych w zakresie zarządzania konfliktami interesów;
- 14) wprowadzone zostały zasady i mechanizmy ochrony informacji, w tym informacji stanowiących tajemnicę bankową, informacji poufnych oraz informacji stanowiących tajemnicę zawodową, w celu przeciwdziałania niekontrolowanemu przepływowi tych informacji oraz nieuprawnionemu wykorzystywaniu tych informacji; w szczególności ustanowione zostały bariery informacyjne;
- 15) do kompetencji Rady Nadzorczej należy wyrażanie zgody na zawarcie transakcji z podmiotami powiązanymi, które w istotny sposób wpływają na sytuację finansową lub prawną Banku lub prowadzą do nabycia lub zbycia albo innego rozporządzenia znacznym majątkiem; ustalane w ramach tych transakcji ceny nie powinny odbiegać od wartości rynkowej a transakcje z podmiotami zawierane są w sposób zapewniający odpowiednie zarządzanie konfliktem interesów.

Bank prowadzi rejestr konfliktów interesów zidentyfikowanych w związku ze świadczeniem usług przez Bank. Rejestr potencjalnych konfliktów interesów podlega bieżącej i okresowej aktualizacji, nie rzadziej niż raz w roku. Z przeprowadzonego przeglądu komórka ds. zgodności sporządza pisemne sprawozdanie, które przekazuje Zarządowi Banku. Komórka ds. zgodności w okresach kwartalnych, w ramach raportu z ryzyka braku zgodności, przedstawia Zarządowi, Komitetowi Audytu i Radzie Nadzorczej informację na temat zidentyfikowanych konfliktów interesów.

Bank udostępnia na stronie internetowej ogólne zasady postępowania Banku w przypadku powstania konfliktu interesów oraz Politykę zarządzania konfliktami interesów w Rejonowym Banku Spółdzielczym w Lututowie.
<https://www.rbs.lututow.pl/o-banku/konflikt-interesow/>

Bank zidentyfikował potencjalne i rzeczywiste konflikty interesów, które mogą wystąpić lub występują w relacjach pomiędzy: Bankiem a klientem/klientami, klientem/klientami a osobą powiązaną lub osobą jej bliską, osobą powiązaną lub osobą jej bliską a Bankiem, Bankiem a istotnymi dostawcami lub partnerami biznesowymi wynikające z: obsługi transakcji finansowych, udzielania kredytów i pożyczek, windykacji, prowadzenia dodatkowej działalności zawodowej. Ponadto Bank zidentyfikował powiązania personalne osób

pozostających w relacjach służbowych pomiędzy: pracownikami Banku oraz pomiędzy członkami organów Banku a pracownikami. Zarejestrowane konflikty interesów nie zostały uznane za istotne.

Bank w ramach swoich zasad organizacyjnych i administracyjnych podejmuje odpowiednie kroki w celu wykluczenia niekorzystnego wpływu konfliktów interesów na interesy ich klientów, w szczególności poprzez:

- 1) odpowiedni podział obowiązków, np. powierzenie czynności będących w konflikcie w związku z przetwarzaniem transakcji lub świadczeniem usług różnym osobom bądź powierzenie odpowiedzialności za nadzór i sprawozdawczość w odniesieniu do czynności będących w konflikcie różnym osobom,
- 2) ustanowienie barier informacyjnych, np. przez fizyczne rozdzielenie określonych linii biznesowych lub jednostek, oraz
- 3) ustanowienie odpowiednich procedur w odniesieniu do transakcji dokonywanych z jednostkami powiązanymi, np. wymogu, aby były one dokonywane na zasadach rynkowych.

Bank na bieżąco monitoruje skuteczność zarządzania konfliktami interesów oraz podjętych środków zaradczych oraz wspiera osoby powiązane w zakresie identyfikacji i zapobiegania konfliktom interesów. Bank opracowuje i wdraża wewnętrzne regulacje dotyczące procesu zarządzania konfliktami interesów, prowadzi działalność informacyjną o konfliktach interesów wewnątrz Banku. Zarząd Banku jest informowany o dostrzeżonych nieprawidłowościach w zakresie zarządzania konfliktami interesów.

Polityka w zakresie wynagrodzeń

W Rejonowym Banku Spółdzielczym w Lututowie obowiązuje „Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Rejonowego Banku Spółdzielczym w Lututowie” przyjęta Uchwałą Zarządu nr 268/2021 z dnia 17.11.2021 roku i zatwierdzona Uchwałą Rady Nadzorczej nr 83/2021 z dnia 24.11.2021 roku, i która ma zastosowanie do zmiennych składników wynagrodzeń należnych od roku 2021, zwana dalej Polityką zmiennych składników wynagrodzeń.

Polityka zmiennych składników wynagrodzeń, określa zasady ustalania i wypłacania zmiennych składników wynagrodzeń osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka banku.

Celem wprowadzenia Polityki zmiennych składników wynagrodzeń jest:

- 1) wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem i niezachęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza akceptowalny poziom ryzyka,
- 2) wspieranie realizacji przyjętej przez Bank strategii działania oraz strategii zarządzania ryzykiem,
- 3) ograniczenie ryzyka konfliktu interesów,
- 4) zachowanie neutralności wynagrodzeń pod względem płci.

Bank realizuje Politykę z uwzględnieniem zasady proporcjonalności wynikającej z § 30 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach, tj. odpowiednio do formy prawnej w jakiej działa, rozmiaru działalności, ryzyka związanego z prowadzoną działalnością, wewnętrznej organizacji oraz charakteru, zakresu i stopnia złożoności prowadzonej działalności.

Zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 08.06.2021r. oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady 923/2021r. Bank prowadzi wykaz stanowisk, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w banku, nazywanych dalej stanowiskami istotnymi. Identyfikację ww. stanowisk przeprowadzono w oparciu o kryteria określone w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady 923/2021r. za 2021 rok. Na podstawie dokonanego przeglądu przygotowano wykaz stanowisk istotnych za 2021 r. przyjęty Uchwałą Zarządu nr 339/2021 z dnia 30 grudnia 2021r., gdzie za osoby, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w banku uznano Członków Zarządu Banku.

Wynagrodzenie osób zajmujących stanowiska kierownicze obejmuje:

- 1) składniki stałe – wynagrodzenie zasadnicze zależne od doświadczenia zawodowego i zakresu odpowiedzialności związanej z pełnioną funkcją określoną w umowie o pracę, a także dodatki za staż pracy, jednorazowe odprawy i rekompensaty z tytułu zakończenia stosunku pracy, inne świadczenia wynikające z przepisów Kodeksu pracy lub Regulaminu wynagradzania Członków Zarządu Rejonowego Banku Spółdzielczego w Lututowie, Regulaminu zatrudniania i wynagradzania stanowiska ds. zapewniania zgodności w RBS w Lututowie, Regulaminu wynagradzania pracowników RBS w Lututowie, przysługujące na równych warunkach wszystkim pracownikom,
- 2) składniki zmienne – premia roczna.

Podstawą oceny efektów pracy są kryteria dotyczące oceny wyników całego Banku, a także ocena indywidualnych wyników danej osoby. Oceny efektów pracy Członków Zarządu Banku dokonuje Rada Nadzorcza, oceny pozostałych członków kadry kierowniczej dokonuje Zarząd.

Ocena ta dokonywana jest po zakończeniu roku obrotowego, nie później niż do 31 lipca roku następującego po okresie oceny. Ocena obejmuje 3 lata, tzn. miniony rok obrotowy oraz 2 poprzednie lata tak, aby wysokość wynagrodzenia zależna od wyników uwzględniała cykl koniunkturalny i ryzyko związane z prowadzoną przez Bank działalnością oraz zweryfikowany przez biegłego rewidenta wynik finansowy netto na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego ocenę.

Członek Zarządu ma prawo do premii rocznej, gdy w okresie podlegającym ocenie wykonanie planu finansowego zostało zrealizowane na poziomie:

- 1) zysku netto nie niższym niż 80 % zaplanowanego poziomu;
- 2) wskaźnika należności zagrożonych na poziomie nie wyższym niż określony w Strategii Zarządzania Ryzykiem w Rejonowym Banku Spółdzielczym w Lututowie;
- 3) łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie nie niższym niż określony w Strategii Zarządzania i Planowania Kapitałowego w Rejonowym Banku Spółdzielczym w Lututowie;
- 4) wskaźnika płynności LCR na poziomie nie niższym niż określony w Strategii Zarządzania Ryzykiem w Rejonowym Banku Spółdzielczym w Lututowie

oraz gdy:

- 1) dokonano pozytywnej oceny efektów pracy realizacji zadań Członka Zarządu wynikających z zakresu jego kompetencji;
- 2) uzyskał pozytywną ocenę kwalifikacji;
- 3) uzyskał absolutorium z wykonania obowiązków za dany rok obrotowy;

- 4) wyniki kontroli przeprowadzonych w Banku przez podmioty zewnętrzne, nie wykazały istotnych uchybień w obszarze nadzorowanym przez danego Członka Zarządu.

Członek Zarządu uzyskuje pozytywną ocenę tylko i wyłącznie w przypadku spełnienia wszystkich wyżej wymienionych przesłanek oraz dodatkowo w przypadku spełnienia indywidualnych zadań przypisanych dla poszczególnych członków Zarządu określonych w Polityce zmiennych składników wynagrodzeń.

Na podstawie przeprowadzonej oceny:

- 1) Rada Nadzorcza podejmuje decyzję w formie uchwały o przyznaniu premii rocznej i jej wysokości dla poszczególnych Członków Zarządu w przypadku oceny pozytywnej;
- 2) Zarząd podejmuje decyzję w formie uchwały o przyznaniu premii rocznej i jej wysokości dla pozostałych pracowników objętych wypłatą zmiennych składników wynagrodzeń w przypadku oceny pozytywnej;
- 3) o zmniejszeniu premii rocznej w przypadku: nieobecności Członka Zarządu spowodowanej chorobą w okresie podlegającym ocenie trwającej dłużej niż 90 kolejnych dni kalendarzowych, w przypadku uzyskania oceny pozytywnej mimo odchylenia wskaźników do 20 %, o czym mowa powyżej;
- 4) o nie przyznaniu premii rocznej w przypadku: negatywnej oceny pracy osoby objętej wypłatą zmiennych składników wynagrodzeń, zagrożenia niespełnienia wymogów ostrożnościowych, o których mowa w art.142 ust.1 Prawo bankowe, zagrożenia upadłością, gdy osoba objęta wypłatą zmiennych składników wynagrodzeń uczestniczyła w działaniach, których wynikiem były znaczne starty Banku lub była odpowiedzialna za takie działania, nie spełnienia odpowiednich standardów dotyczących rękojmi bezpiecznego i ostrożnego zarządzania Bankiem, jeśli bank nie spełnia minimalnych wymogów odnośnie wewnętrznego współczynnika wypłacalności, gdy wynik finansowy netto Banku w roku wypłaty premii rocznej jest niższy niż łączna kwota premii rocznej przysługująca wszystkim uprawnionym do wypłaty premii rocznej z tytułu zmiennych składników wynagrodzeń.

Łączna wysokość premii rocznej przyznanej osobom zajmującym stanowiska istotne nie może ograniczać zdolności Banku do zwiększania jego funduszy własnych i nie może być wyższa niż 20% rocznego, zweryfikowanego przez biegłego rewidenta wyniku finansowego netto z zastrzeżeniem, że wysokość premii nie może być większa niż 33% osiągniętego w danym roku przez Członka Zarządu wynagrodzenia zasadniczego.

Przyznana Członkowi Zarządu premia roczna wypłacana jest jednorazowo w formie pieniężnej w terminie 7 dni roboczych po podjęciu uchwały przez:

- 1) Radę Nadzorczą dla członków zarządu oraz stanowiska zgodności,
- 2) Zarząd dla pozostałych pracowników objętych wypłatą zmiennych składników wynagrodzeń.

Ustanie stosunku osoby objętej wypłatą zmiennych składników wynagrodzeń w okresie oceny nie powoduje pozbawienia go prawa do premii rocznej. W takiej sytuacji, ocena pracy tej osoby pod kątem wypłaty premii rocznej obejmuje wyłącznie okres jej zatrudnienia w trakcie okresu podlegającego ocenie.

Bank ustalił w „Regulaminie wynagradzania członków Zarządu Rejonowego Banku Spółdzielczego w Lututowie” przyjętym Uchwałą Zarządu nr 322/2021 z dnia 21.12.2021 r, zatwierdzonym Uchwałą Rady Nadzorczej nr 105/2021 z dnia 29.12.2021 r. maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznych do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników w okresie rocznym na poziomie = 7.

Stosunek ten został ustalony na poziomie umożliwiającym skuteczne wykonywanie zadań przez pracowników Banku, z uwzględnieniem potrzeby ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem i ma zastosowanie począwszy od 01.01.2022 r.

6. Opis systemu kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej obejmuje wszystkie jednostki organizacyjne Banku i jest dostosowany do charakteru i profilu ryzyka i skali działalności Banku.

Zarząd Banku odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich jednostkach/komórkach/stanowiskach organizacyjnych Banku, funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli i Komórkę do spraw zgodności.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego systemu kontroli wewnętrznej oraz odpowiedzialna jest za monitorowanie jego skuteczności.

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem, powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank. Komórki pierwszego poziomu odpowiedzialne są m.in. za zapewnienie zgodności wykonywanych czynności z procedurami wewnętrznymi, a także bieżące reagowanie na stwierdzone nieprawidłowości oraz monitorowanie mechanizmów kontrolnych.

Na drugi poziom składa się zarządzanie przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach i komórkach organizacyjnych niezależne od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie. Druga linia obrony odpowiedzialna jest m.in. za monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych, przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych, ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych, matryce funkcji kontroli, prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz raportowanie o tych nieprawidłowościach.

Trzeci poziom stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB. Audyt wewnętrzny odpowiedzialny jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

Celem systemu kontroli wewnętrznej Banku jest wspomaganie zarządzania Bankiem, realizacja wyznaczonych celów, w tym usprawnianie realizacji zadań Banku oraz zapewnienie bezpieczeństwa i stabilnego jego funkcjonowania, przyczyniające się w szczególności do zapewnienia:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku;
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku;
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej w Banku wyodrębniona jest:

- 1) funkcja kontroli, na którą składają się wszystkie mechanizmy kontrolne w procesach funkcjonujących w Banku, niezależne monitorowanie przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych oraz raportowanie w ramach funkcji kontroli;
- 2) Komórka do spraw zgodności, której zadaniem jest identyfikacja, ocena, kontrola i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności banku z przepisami zewnętrznymi, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie;
- 3) niezależna komórka audytu wewnętrznego – komórka Spółdzielni wykonująca zadania związane z przeprowadzaniem audytu w Systemie Ochrony SGB.

Na wszystkich poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej stosowane, są odpowiednie mechanizmy kontrolne lub niezależne monitorowanie ich przestrzegania.

Mechanizmy kontrolne przyjęte w Banku wbudowane są w funkcjonujące procesy, czynności, w codzienną działalność operacyjną Banku. Proces projektowania, zatwierdzania i wprowadzania w Banku mechanizmów kontrolnych jest odpowiednio udokumentowany i umożliwia przypisanie komórkom organizacyjnym odpowiedzialności za realizację zadań w poszczególnych etapach tego procesu.

W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz poziomego poprzez rozdzielenie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii. Za monitorowanie odpowiednio:

- 1) poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, w tym kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych;
- 2) pionowe pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony – odpowiada Komórka kontroli wewnętrznej/ds. testowania pionowego/ Wydziały oraz Komórka do spraw zgodności.

Monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych obejmuje weryfikację bieżącą i testowanie w ramach monitorowania pionowego i poziomego z uwzględnieniem:

- a) celów systemu kontroli wewnętrznej;
- b) złożoności procesów, w tym zwłaszcza procesów istotnych;
- c) liczby, rodzaju i stopnia złożoności mechanizmów kontrolnych;
- d) ryzyka zaistnienia nieprawidłowości;
- e) zasobów poszczególnych linii obrony, w tym kwalifikacji, doświadczenia i umiejętności pracowników tych linii;
- f) zasady proporcjonalności.

Podstawowym narzędziem do operacyjnego zarządzania systemem kontroli w Banku jest matryca funkcji kontroli, w której powiązano cele ogólne systemu kontroli wewnętrznej i wyodrębnione w ich ramach cele szczegółowe z procesami istotnymi wraz z wpisanymi w te procesy kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem tych mechanizmów.

Bank określił kategorie nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej, biorąc pod uwagę ich negatywny wpływ na zapewnienie osiągania określonych celów systemu kontroli wewnętrznej. Nadanie odpowiedniej kategorii nieprawidłowości stwierdzonej, w ramach niezależnego monitorowania, polega na oszacowaniu poziomu ryzyka związanego z tą nieprawidłowością. W Banku prowadzony jest rejestr

wszystkich nieprawidłowości znaczących i krytycznych. Wykryte w ramach pierwszej linii obrony nieprawidłowości znaczące lub krytyczne, są niezwłocznie raportowane do komórki organizacyjnej drugiej linii obrony, odpowiedzialnej za niezależne monitorowanie procesu, w ramach którego zaistniała dana nieprawidłowość znacząca lub krytyczna, a w przypadku nieprawidłowości krytycznych również do Zarządu Banku oraz Komórki audytu wewnętrznego. Stwierdzone w ramach drugiej linii obrony nieprawidłowości znaczące lub krytyczne, są niezwłocznie raportowane do Zarządu Banku i Rady Nadzorczej, a w przypadku nieprawidłowości krytycznych również do Komórki audytu wewnętrznego.

Zarząd otrzymuje w okresach kwartalnych, Rada Nadzorcza otrzymuje w okresach półrocznych informacje o wynikach testowania pionowego i poziomego przestrzegania kluczowych mechanizmów kontrolnych z uwzględnieniem m.in. zestawienia wykrytych nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz informacji dotyczących efektów działań podjętych w celu usunięcia tych nieprawidłowości.

Zgodnie z Umową Systemu Ochrony komórka audytu wewnętrznego przygotowuje syntetyczną informację o najistotniejszych nieprawidłowościach, stwierdzanych w trakcie audytów wewnętrznych i w okresach półrocznych przekazuje do Banku. Bank wykorzystuje ww. informacje w celu poprawy jakości wykonywanych usług i obniżenia poziomu ryzyka prowadzonej działalności.

Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym funkcji kontroli, Komórki do spraw zgodności oraz wyników audytu przeprowadzonego przez Komórkę audytu wewnętrznego. Dokonując oceny, Rada Nadzorczej bierze pod uwagę informacje przekazane przez Zarząd o sposobie wypełniania zadań przez pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz Komórki do spraw zgodności ze szczególnym uwzględnieniem:

- 1) adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w zapewnieniu osiągnięcia każdego z celów systemu kontroli wewnętrznej;
- 2) skali i charakterze nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz najważniejszych działań zmierzających do usunięcia tych nieprawidłowości, w tym o podjętych środkach naprawczych i dyscyplinujących,
- 3) zapewnienia niezależności Komórce do spraw zgodności,
- 4) zapewnienia środków finansowych niezbędnych do skutecznego wykonywania przez pracowników Komórki do spraw zgodności, systematycznego podnoszenia kwalifikacji oraz zdobywania doświadczenia i umiejętności przez pracowników tej komórki.

7. Informacje o spełnianiu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe

Rada Nadzorcza Rejonowego Banku Spółdzielczego w Lututowie składa się z 15 Członków.

Pracami Rady Nadzorczej kieruje Prezydium, w skład którego wchodzi Przewodniczący Rady Nadzorczej, Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej oraz Sekretarz Rady Nadzorczej.

W ramach Rady Nadzorczej funkcjonuje Komitet Audytu Rady Nadzorczej Banku, który wspiera Radę Nadzorczą w zakresie sprawozdawczości finansowej i systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem.

Wyboru Członków Rady Nadzorczej Rejonowego Banku Spółdzielczego w Lututowie dokonuje Zebranie Przedstawicieli, zgodnie z „Procedurą oceny odpowiedniości kandydatów na Członków Rady Nadzorczej, Członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej Rejonowego Banku Spółdzielczego w Lututowie”.

W 2021 roku Zebranie Przedstawicieli dokonywało oceny odpowiedniości indywidualnej wtórnej Członków Rady Nadzorczej oraz oceny odpowiedniości zbiorowej Rady Nadzorczej Banku za lata 2020-2021.

W 2021 roku Członkowie Komitetu Audytu Rady Nadzorczej złożyli formularz „oceny odpowiedniości Członka Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Rejonowego Banku Spółdzielczego w Lututowie za 2020 rok”, jak również formularz „Zbiorczej oceny odpowiedniości Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Rejonowego Banku Spółdzielczego w Lututowie za 2020 rok”.

Wszystkie arkusze wypełnione zostały w sposób prawidłowy i kompletny.

Rada Nadzorcza oceniła, iż Członkowie Komitetu Audytu Rady Nadzorczej spełniają wymogi określone w art. 129 ustawy o biegłych rewidentach, pozytywnie oceniła odpowiedność poszczególnych Członków Komitetu Audytu, jak również Komitetu Audytu, jako organu zbiorowego.

Zebranie Przedstawicieli Banku w toku oceny ustaliło, że nie zachodzą żadne przesłanki mogące skutkować negatywną oceną odpowiedniości Rady Nadzorczej działającej w latach 2020-2021.

Zebranie Przedstawicieli Banku dokonując oceny stwierdziło, że Rada Nadzorcza Rejonowego Banku Spółdzielczego w Lututowie, jako organ działający zbiorowo:

- 1) posiada odpowiedni poziom wiedzy, umiejętności i doświadczenia umożliwiającego zrozumienie działań podejmowanych przez Bank, w tym głównych ryzyk, jak również umożliwiający realizację obowiązków wynikających z przepisów prawa, a skład Rady Nadzorczej Banku odzwierciedla wiedzę, umiejętności i doświadczenie konieczne do wypełniania tych obowiązków,
- 2) jest zdolna do ostrożnego i stabilnego nadzoru nad zarządzaniem Bankiem,
- 3) jest zdolna do monitorowania decyzji podejmowanych przez Zarząd Banku,
- 4) cechuje się niezależnością osądu, a poszczególni członkowie Rady Nadzorczej Spółdzielni cieszą się nieposzlakowaną reputacją i w swoich działaniach postępują uczciwie i etycznie oraz są zdolni do poświęcania wystarczającej ilości czasu na wykonywanie swoich obowiązków w związku z powierzoną funkcją oraz posiadają umiejętności pozwalające na konstruktywne kwestionowanie działań i decyzji

podejmowanych przez Zarząd Banku, jak również reputacja osobista poszczególnych członków Rady Nadzorczej Banku nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku.

W 2021 roku Zebranie Przedstawicieli zatwierdziło Sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej Rejonowego Banku Spółdzielczego w Lututowie za rok 2020 wraz z pozytywną oceną stosowania w Banku zasad ładu korporacyjnego oraz pozytywną oceną funkcjonowania w Banku polityki wynagradzania.

Zarząd Rejonowego Banku Spółdzielczego w Lututowie składa się z 3 Członków.

Rada Nadzorcza podjęła Uchwałę nr 60/2020 z dnia 29.12.2020 roku w sprawie powierzenia z dniem 01.01.2021 roku Wiceprezesowi Zarządu ds. Handlu pełnienia obowiązków Prezesa Zarządu Rejonowego Banku Spółdzielczego w Lututowie, w związku z przejściem na emeryturę dotychczasowego Prezesa Zarządu. Komisja Nadzoru Finansowego decyzją z dnia 28.05.2021 roku wyraziła zgodę na powołanie Pana Tomasza Klimeckiego na stanowisko Prezesa Zarządu RBS w Lututowie.

Rada Nadzorcza Rejonowego Banku Spółdzielczego w Lututowie Uchwałą nr 23/2021 z dnia 10.06.2021 roku powołała z dniem 10.06.2021 roku Pana Tomasza Klimeckiego na Prezesa Zarządu Rejonowego Banku Spółdzielczego w Lututowie.

Rada Nadzorcza Rejonowego Banku Spółdzielczego w Lututowie pozytywnie oceniła odpowiedniość Prezesa Zarządu Rejonowego Banku Spółdzielczego w Lututowie. Prezes Zarządu posiada wiedzę, umiejętności i doświadczenie adekwatne do powierzonego stanowiska Prezesa Zarządu Banku i związanych z tym obowiązków oraz daje rękojmię pełnienia funkcji Prezesa Zarządu w sposób zapewniający niezależność osądu i bycie niezależnym. Legitymuje się dobrą reputacją w życiu zawodowym i osobistym, nie stwarzającą zagrożeń dla utraty reputacji Banku. Jest w stanie wypełniać swoje obowiązki w zwiększonym wymiarze pracy wg potrzeb, gdyż nie jest obciążony dodatkowymi obowiązkami wynikającymi z pełnienia jakichkolwiek funkcji dyrektorskich czy też politycznych; nie pełni równolegle funkcji Członka Zarządu lub Rady Nadzorczej w Banku Zrzeszającym jak i w Spółdzielczym Systemie Ochrony.

W 2021 roku Rada Nadzorcza Banku w związku z powołaniem z dniem 10.06.2021 roku Prezesa Zarządu Rejonowego Banku Spółdzielczego w Lututowie dokonała oceny odpowiedniości indywidualnej i zbiorowej Członków Zarządu, zgodnie z „Procedurą oceny odpowiedniości kandydatów na Członków Zarządu, Członków Zarządu oraz Zarządu Rejonowego Banku Spółdzielczego w Lututowie”.

Po zapoznaniu się z oświadczeniami i twierdzeniami zawartymi w formularzu zbiorowej oceny odpowiedniości złożonym przez Zarząd Banku, uwzględniając wyniki dokonanej wtórnej indywidualnej oceny odpowiedniości członków Zarządu Banku, Rada Nadzorcza Rejonowego Banku Spółdzielczego w Lututowie ustaliła, że nie zachodzą żadne przesłanki mogące skutkować negatywną oceną odpowiedniości Zarządu Banku.

Rada Nadzorcza Banku dokonując oceny stwierdziła, że Zarząd Rejonowego Banku Spółdzielczego w Lututowie, jako organ działający zbiorowo właściwie sprawuje funkcje w szczególności prawidłowo określa zadania, sprawuje kontrolę i nadzór nad ich wykonywaniem przez pracowników Banku, podejmuje działania faktyczne i prawne związane z działalnością Banku, wprowadza i zapewnia działanie systemu

zarządzania w Banku.

Posiedzenia Zarządu odbywają się cyklicznie, zgodnie z przyjętym planem pracy.

Zarząd Rejonowego Banku Spółdzielczego w Lututowie na bieżąco współpracuje zarówno z Radą Nadzorczą Banku, jak i z organami Zrzeszenia, ze Spółdzielczym Systemem Ochrony SGB, z niezależnym biegłym rewidentem, prawidłowo wykonuje również uchwały Zebrania Przedstawicieli i Rady Nadzorczej.

Nie zanotowano skarg na działalność Zarządu Banku ani jego członków.

Zarząd Banku cechuje się niezależnością osądu, a poszczególni członkowie Zarządu Banku cieszą się nieposzlakowaną reputacją i w swoich działaniach postępują uczciwie, i etycznie oraz są zdolni do poświęcania wystarczającej ilości czasu na wykonywanie swoich obowiązków w związku z powierzoną funkcją oraz posiadają umiejętności pozwalające na konstruktywne kwestionowanie działań i decyzji podejmowanych przez członków Zarządu Banku, jak również reputacja osobista poszczególnych członków Zarządu Banku nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku.

W ocenie Rady Nadzorczej, Zarząd Rejonowego Banku Spółdzielczego w Lututowie daje rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, oraz prowadzenia działalności Banku z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i lokat w nim zgromadzonych.

Ponadto Zebranie Przedstawicieli, które odbyło się 10.06.2021 roku zatwierdziło Sprawozdanie Zarządu z działalności Rejonowego Banku Spółdzielczego w Lututowie w 2020 roku i udzieliło Członkom Zarządu absolutorium za rok 2020.

8. Oświadczenie Zarządu Rejonowego Banku Spółdzielczego w Lututowie

Zarząd Rejonowego Banku Spółdzielczego w Lututowie:

- 1) oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, niniejszy Raport został przygotowany zgodnie ze sformalizowanymi procedurami obowiązującymi w Banku, służącymi zapewnieniu zgodności z wymogami dotyczącymi ujawniania informacji wynikającymi z Części Ósmej Rozporządzenia CRR
- 2) oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, adekwatność przyjętych w Banku rozwiązań w zakresie zarządzania ryzykiem daje pewność, że funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest odpowiedni z punktu widzenia profilu ryzyka i strategii Banku
- 3) zatwierdza niniejszy Raport, zawierający kluczowe wskaźniki i dane liczbowe zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz procesu zarządzania ryzykiem przez Bank, w tym interakcji między profilem ryzyka Banku a tolerancją na ryzyko

Podpisy wszystkich Członków Zarządu Rejonowego Banku Spółdzielczego w Lututowie:

DATA	IMIĘ I NAZWISKO	STANOWISKO	PODPIS
23.05.2022	TOMASZ KLIMECKI	PREZES ZARZĄDU	PREZES ZARZĄDU REJONOWEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W LUTUTOWIE <i>Tomasz Klimecki</i> WICEPREZES ZARZĄDU
23.05.2022	IWONA KOPEĆ-MAGDA	WICEPREZES ZARZĄDU	<i>Iwona Kopec-Magda</i> WICEPREZES ZARZĄDU
23.05.2022	KATARZYNA LASOTA-FURMAŃSKA	WICEPREZES ZARZĄDU	<i>Katarzyna Lasota-Furmańska</i> WICEPREZES ZARZĄDU

